

Metodika ČMKOS pro právníky odborových svazů

Povinnosti odborových organizací a svazů vůči rejstříkovému soudu v roce 2017

Metodika navazuje na „Metodiku ČMKOS k nové úpravě postavení, práv a povinností odborových organizací od 1. ledna 2014, podle právního stavu ke dni 31. října 2013“ a aktualizuje ji pro rok 2017 s tím, že změny v nové metodice oproti její předchozí verzi jsou vyznačeny červeně.

Právní úprava:

- Čl. 20 odst. 1 věta druhá Listiny základních práv a svobod (dále též „Listina“),
- Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat, 1948 (č. 489/1990 Sb.), dále též „Úmluva č. 87“,
- Ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, **ve znění zákona č. 460/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony** (dále jen „občanský zákoník“), které se týkají odborových organizací: § 3025, 3046 až 3048,
- Ustanovení občanského zákoníku o právnických osobách, které se přiměřeně použijí pro odborové organizace: § 118 až § 124, § 125 odst. 1, § 132, § 135, § 136 odst. 1, § 137, § 145, § 151, § 152 odst. 1 až 2, § 153, § 160, § 161 až § 164, § 166 až § 167, § 168 odst. 2, § 169 až § 170, § 174 až § 183, § 185 až § 209,
- Ustanovení občanského zákoníku o korporacích, které se přiměřeně použijí pro odborové organizace: § 210 odst. 1, § 212 odst. 1,
- Ustanovení občanského zákoníku o spolcích, které se přiměřeně použijí pro odborové organizace: § 214 až § 215, § 217 až § 218, § 221 až § 225, § 269 až § 273.

Uvedená ustanovení občanského zákoníku vyhovují požadavkům uvedených v Úmluvě Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva se organizovat, 1948 (č. 489/1990 Sb. - dále „Úmluva č. 87“), zejména jejímu článku 3., podle kterého „Organizace pracovníků a zaměstnavatelů mají právo vypracovávat své stanovy a pravidla, zcela svobodně volit své zástupce, organizovat svoji správu a činnost a formulovat svůj program.“ A dále: „Veřejné orgány se zdrží jakéhokoliv zásahu, který by omezoval toto právo nebo zabraňoval jeho zákonnému vykonávání.“

- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob **a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „rejstříkový zákon“)**,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“).

Zákon č. 460/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a další související zákony (dále též „novela občanského zákoníku“) změnil v otázkách, které se týkají povinností odborových organizací, jak občanský zákoník, tak rejstříkový zákon.

Novela občanského zákoníku obsahuje v části deváté, článku X tzv. dělenou účinnost, která, pokud jde o povinnosti odborových ustanovení, počíná

- a) šedesátým dnem po vyhlášení novely občanského zákoníku ve Sbírce zákonů¹, jde-li o změny ustanovení nového občanského zákoníku (§ 3025 odst. 2, § 3041 odst. 3 a § 3046)
- b) dnem 1. ledna 2018, jde-li o změny ustanovení rejstříkového zákona.

S ohledem na skutečnost, že účinnost § 3025 odst. 2 občanského zákoníku nastává dříve, tj. šedesátým dnem po vyhlášení novely občanského zákoníku ve Sbírce zákonů, **nastávají právní účinky této úpravy** spočívající ve shodné proceduře zápisů vzniku, změn a zániku odborových organizací, se zrušením pojmů pobočné odborové organizace a mezinárodní odborové organizace a s tím spojené hmotně právní účinky **již šedesátým dnem po vyhlášení novely občanského zákoníku ve Sbírce zákonů, tj. dnem 28. února 2017.**

Ostatní změny rejstříkového zákona, týkající se odborových organizací, tj. změny § 25 odst. 2 (zveřejňování odborových funkcionářů ve veřejném rejstříku pouze na žádost odborové organizace), § 121 odst. 4 a 5 (úprava formulářů a právo na zápis sídla odborové organizace podle sídla zaměstnavatele nebo jeho části) a § 122 odst. 3 (vyloučení práva rejstříkového soudu zrušit odborovou organizaci s likvidací, pokud ani na výzvu soudu nepřizpůsobí zapsaný stav stavu požadovanému rejstříkovým zákonem) **nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2018.**

¹ Tyto změny nabydou účinnosti 28. února 2017.

1) POVINNOSTI ODBOROVÝCH ORGANIZACÍ PODLE OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU

Podle § 3041 odst. 2 občanského zákoníku ustanovení společenské smlouvy nebo statutu právnických osob, které odporují donucujícím ustanovením občanského zákoníku, pozbývají závaznosti dnem nabytí jeho účinnosti. Právnická osoba přizpůsobí do tří let od dne nabytí účinnosti zákona (do 31. 12. 2016) společenskou smlouvu nebo statut úpravě zákona a doručí je veřejnému rejstříku, do něhož je právnická osoba zapsána. Neučiní-li tak, příslušný orgán veřejné moci ji k tomu vyzve a stanoví ve výzvě dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti. Uplyne-li dodatečná lhůta marně, soud právnickou osobu na návrh orgánu veřejné moci nebo osoby, která na tom osvědčí právní zájem, zruší a nařídí její likvidaci.

Podle nového § 3041 odst. 3 se na odborové organizace nevztahuje ta část § 3041 odst. 2 občanského zákoníku, která upravuje právo rejstříkového soudu, odborovou organizaci zrušit a nařídít jejich likvidaci v případě, že by ani po stanovení dodatečné lhůty soudem odborové organizace neuvedly své stanovy nebo statuty do souladu s občanským zákoníkem.

Odborové organizace to nezbavuje povinnosti uvést své stanovy nebo statuty do souladu s občanským zákoníkem, avšak zbavuje v souladu s ochranou garantovanou Úmluvou MOP č. 87 rejstříkový soud možnosti odborovou organizaci, která tuto povinnost nesplní, zrušit a nařídít její likvidaci. Odborové organizace proto musí, pokud tak neučinily do 31. 12. 2016, uvést své stanovy nebo statuty do souladu s občanským zákoníkem později, nejpozději na vyzvání rejstříkového soudu a doručit je svému rejstříkovému soudu k založení do sbírky listin. Rejstříkovému soudu je musí doručit v elektronické podobě ve formátu PDF.

Musí přitom dodržet následující uvedené technické specifikace.

Technická specifikace pro předávání digitalizovaných listin do Sbírky listin veřejného rejstříku

Tento dokument definuje podrobnější technické a organizační aspekty při předávání PDF dokumentů pro zařazení do Sbírky listin.

Listiny určené k založení do Sbírky listin je nutné zasílat příslušnému rejstříkovému soudu podle místa zápisu osoby. U kterého rejstříkového soudu je osoba zapsána a vedena, zjistíte z výpisu z veřejného rejstříku. Rejstříkový soud však neodpovídá za obsah listin zveřejněných na internetových stránkách veřejného rejstříku a neodpovídá ani za případný nesoulad jejich obsahu se stavem skutečným.

Upozorňujeme podatele, že v souladu s:

- § 22 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, a
- § 18 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se mimo jiné upravují některé otázky Obchodního věstníku a veřejných rejstřiků právnických a fyzických osob,

musí být listiny určené k zakládání do Sbírký listin, jimiž se nedokládají skutečnosti uvedené v návrhu na zápis, změnu nebo výmaz zápisu ve veřejném rejstříku, zaslány rejstříkovému soudu v elektronické podobě v datovém formátu Portable Document Format (PDF).

Dále musí být pro listiny ve formátu PDF dodržena tato pravidla:

1. Každá jednotlivá listina se předává jako právě jeden PDF dokument; není tedy možné rozdělit jednu listinu do více PDF dokumentů ani slučovat více listin do jednoho PDF dokumentu.
2. Doporučujeme Vám ověřit si, zda žádná část Vámi poskytované listiny neobsahuje informace, které nemohou být podle zákona zveřejněny. Pokud tomu tak bude, soud bude nucen PDF dokument odpovídající dané listině celý odmítnout.
3. Velikost předávaných PDF dokumentů je omezena a nesmí přesáhnout 150kB na 1 stránku listiny; např. listina o 20 stránkách může tedy mít maximálně 3 MB.
4. Je vhodné, aby Vaše PDF listina (pokud je to možné) byla raději vytvořena převodem z vstupních textových dokumentů (např. z MS Word) než aby byla získána jako grafický obraz (a to jak softwarově - pomocí grafického editoru nebo prostřednictvím naskenování z papírových podkladů). Nástroje na převod vstupních dokumentů do PDF dokumentu naleznete např. na Wikipedii v hesle [Seznam PDF softwaru](#), označené jako konvertory nebo generátory
5. PDF dokumenty nesmí být zašifrovány (ani heslem) a nesmí být omezena možnost jejich tisku.

Listiny ve formátu PDF je možné rejstříkovým soudům zasílat na kontaktní údaje, které jsou zveřejněny na internetových stránkách příslušného rejstříkového soudu a to následujícími způsoby:

1. Datovou schránkou
2. Na elektronickou adresu soudu (emailem)
3. Prostřednictvím online podání do Sbírký listin dostupného přes <https://or.justice.cz/ias/ui/podani>
4. Webovou aplikací ePodatelna dostupnou z www.justice.cz
5. Na technických nosičích dat CD-R, CD-RW, DVD-R, DVD+R, DVD-RW, DVD+RW

Maximální velikost všech PDF dokumentů pro jedno podání zasláné datovou schránkou, emailem, online podáním nebo přes webovou ePodatelnu je 10 MB. Pokud bude velikost PDF dokumentu větší, je třeba listiny zaslat na technickém nosiči dat (poštou či osobně na podatelně soudu).

ad 1) Podání s listinami zasláné datovou schránkou podepsáno elektronickým podpisem být nemusí. To však platí pouze v případě, kdy jsou listiny zasílány z datové schránky osoby, která je ve veřejném rejstříku právnických a fyzických osoba zapsána, a které se založení do Sbírký listin týká.

Pokud jsou listiny zasílány z datové schránky jiné osoby (např. advokát, účetní firma atd.) musí být podepsány uznávaným elektronickým podpisem nebo musí být přiložena elektronicky podepsaná plná moc, popř. plná moc, která byla autorizovaně konvertována, event. odkaz na plnou moc, která je již u soudu založena.

ad 2, 3, 4) Podání s listinami zaslané emailem, prostřednictvím online podání nebo webovou aplikací ePodatelna musí být podepsáno uznávaným elektronickým podpisem založeným na kvalifikovaném certifikátu vydaném akreditovaným poskytovatelem certifikačních služeb.

Tento požadavek vychází z ustanovení § 22 odst. 3 rejstříkového zákona a § 11 zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu.

ad 5) K technickým nosičům dat musí být přiložen průvodní dopis, který vlastnoručně podepíše statutární orgán. Pokud listinu zasílá jiná než zapsaná osoba (advokát, účetní firma atd.), musí být přiložena podepsaná plná moc nebo odkaz na plnou moc, která je již u soudu založena.

Pro řádný příjem listin ve formátu PDF musí být rovněž splněny veškeré další požadavky dle vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby (datová zpráva nebo PDF listina nesmí obsahovat škodlivý kód, nesmí být poškozena atd.). Veškeré požadavky naleznete na internetových stránkách rejstříkového soudu.

Dodržením výše uvedených bodů umožníte, aby Vámi poskytnutá listina v PDF formátu byla bezproblémově do Sbírký listin založena a poté i zpřístupněna.

2) POVINNOSTI ODBOROVÝCH ORGANIZACÍ PODLE REJSTŘÍKOVÉHO ZÁKONA

Za základní odborové organizace s rejstříkovým soudem komunikují odborové svazy, mají-li tuto podmínku zakotvenou ve stanovách.

Odborové organizace jsou povinny dokládat rejstříkovému soudu a zakládat do sbírky listin spolkového rejstříku:

1. Podle § 66 rejstříkového zákona:

- oznámení o založení odborové organizace, které odborová organizace doručí rejstříkovému soudu (rejstříkový soud provede zápis do 5 pracovních dnů), **podpis na něm nemusí být úředně ověřen** - viz následující vzor:

„Městský soud v Praze

Slezská 2000/9

120 00 Praha

V Praze dne

Oznámení o založení odborové organizace Odborového svazu

Odborový svaz, IČ:, se sídlem 00/0000, Praha 3, (dále jen „.....“) jako odborová organizace ve smyslu § 3046 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a § 121 odst. 1 a § 26 odst. 2 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob,

o z n a m u j e

založení odborové organizace Odborového svazu

a žádá příslušný rejstříkový soud o provedení zápisu následujících údajů do spolkového rejstříku a o přidělení identifikačního čísla této odborové organizace:

Název: Odborová organizace zaměstnanců Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Odborového svazu

Sídlo: Sněmovní 4, 118 26 Praha 1 Malá Strana

Právní forma: odborová organizace

V návaznosti na toto oznámení Vás žádáme o zaslání údaje o zápisu této odborové organizace do spolkového rejstříku, zejména o sdělení jejího identifikačního čísla na adresu OS, nám. Winstona Churchilla 2, 130 00 Praha 3.

Kontaktní údaje:

tel.: 000 000 000, e-mail:

.....

Předseda/předsedkyně OS

Níže uvedené přílohy k oznámení o vzniku odborové organizace doporučujeme nepřikládat a zaslat je rejstříkovému soudu až po zápisu do spolkového rejstříku.

Přílohy:

Stanovy OS² (vztahují se také na uvedenou odborovou organizaci, která vlastní stanovy nepřijímá)

Potvrzení o zaevidování odborové organizace v OS

- usnesení ustavující schůze odborové organizace,
- stanovy – po každé změně musí být rejstříkovému soudu předloženo platné úplné znění stanov,
- rozhodnutí o volbě, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce osob, které jsou členy statutárního orgánu odborové organizace, nebo rozhodnutí o jmenování likvidátora odborové organizace,
- účetní závěrku. Odborové organizace, které vedou jednoduché účetnictví, zakládají u rejstříkového soudu pouze účetní závěrky, a to přehled o majetku a závazcích. Odborové organizace, které vedou podvojně účetnictví, zakládají u rejstříkového soudu, kromě účetních závěrek, také výroční zprávy a zprávy auditora o ověření účetní závěrky, pokud splňují podmínky uvedené v § 20 a v § 21 zákona o účetnictví. Výňatky ze zákona o účetnictví viz v části 3) Povinnosti odborových organizací podle zákona č. 563/1991 Sb., zákona o účetnictví ve znění pozdějších předpisů.

Podle § 37 odst. 1 písm. j) a § 37a odst. 3 písm. g) zákona o účetnictví, účetní jednotka, která není podnikatelem, se dopustí přestupku (odborové organizace, které vedou podvojně účetnictví), popř. správního deliktu (odborové organizace, které vedou jednoduché účetnictví), tím, že nezveřejní účetní závěrku (přehled o majetku a závazcích) nebo výroční zprávu (podle § 21a odst. 4 zákona o účetnictví účetní závěrku a výroční zprávu zveřejní účetní jednotky zapsané do veřejného rejstříku uložením do sbírky listin u rejstříkového soudu), který může Finanční úřad postihnout pokutou do výše 3 % hodnoty aktiv celkem (§ 37 odst. 2 písm. b) zákona o účetnictví), popř. do výše 50 tisíc Kč (§ 37a odst. 4 písm. f) zákona o účetnictví).

Rozdíl v postihu odborových organizací za porušení povinnosti podle zákona o účetnictví a podle rejstříkového zákona (za neuložení účetní závěrky a výroční zprávy do sbírky listin) spočívá v tom, že Finanční úřad odborovým organizacím nezasílá žádnou výzvu ke splnění povinnosti, na rozdíl od rejstříkového soudu, ale zahájí přímo správní řízení o udělení pokuty.

Proti rozhodnutí Finančního úřadu o uložení pokuty se může odborová organizace odvolat a v rámci svého odvolání uplatnit argumentaci ČMKOS o tom, že uvedený postup Finančního úřadu opírající se o ustanovení

² V případě prvního oznámení zasílaného odborovým svazem rejstříkovému soudu; v dalších případech jen uvést odkaz na tyto zaslané stanovy a datum jejich odeslání rejstříkovému soudu.

zákona o účetnictví, které je v rozporu se závazky České republiky vyplývajícími z ratifikovaných mezinárodních smluv, zejména s úmluvou č. 87, je protiprávní.

Odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu o uložení pokuty má podle § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, odkladný účinek, tj. případnou pokutu by byla odborová organizace povinna uhradit poté, když rozhodnutí o jejím udělení potvrdí Odvolací finanční ředitelství.

Podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, **může sice krajský soud a poté i Nejvyšší správní soud přiznat na žádost odborové organizace odkladný účinek i žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, popř. navazující kasační stížnosti, avšak na toto rozhodnutí nelze spoléhat.**

Je proto na uvážení odborových organizací, **zda budou shora uvedené povinnosti vyplývající ze zákona o účetnictví průběžně plnit, popř. zda podstoupí v případě postihu ze strany Finančního úřadu soudní spor.**

- rozhodnutí odborové organizace o jejím zrušení,
- konečnou zprávu o průběhu likvidace,
- smlouvu o sloučení odborových organizací nebo smlouvu o rozdělení odborové organizace.

2. Podle § 14 rejstříkového zákona **jsou do 31. prosince 2017** odborové organizace povinny doložit rejstříkovému soudu právní důvod užívání prostor, v nichž je umístěno jejich sídlo - **vztahuje se jen na nově vzniklé odborové organizace nebo na změnu sídla** u odborových organizací zapsaných ve spolkovém rejstříku od 1. 1. 2014:

- vlastnickým právem k nemovitosti, v níž má odborová organizace umístěné sídlo, pokud tato skutečnost není zjištělná z informačního systému veřejné správy (např. z katastru nemovitostí),
- nájemní nebo podnájemní smlouvu,
- písemným prohlášením vlastníka nemovitosti nebo jednotky. K doložení právního důvodu postačí písemné prohlášení vlastníka nemovitosti nebo jednotky, kde jsou prostory umístěny, popřípadě prohlášení osoby oprávněné s nemovitostí nebo nebytovým prostorem jinak nakládat, že s umístěním osoby souhlasí. Prohlášení nesmí být starší než 3 měsíce a **podpisy na něm musí být úředně ověřeny**. U odborových organizací půjde o nejčastější případ – viz vzor a další text:

„Souhlas vlastníka nemovitosti s umístěním sídla odborové organizace – dokládá se rejstříkovému soudu do sbírky listin spolkového rejstříku jen při změně již zapsaného sídla nebo při zápisu nové odborové organizace (v jednom vyhotovení)

Věc: Souhlas s umístěním sídla odborové organizace

Obchodní firma (název), IČO, sídlo, zapsán,....., sp. zn.

Jako vlastník nemovitosti (specifikovat podle výpisu z katastru nemovitostí.)

prohlašuji, že souhlasím s tím, aby odborová organizace (doplnit údaje o odborové organizaci včetně uvedení zápisu ve spolkovém rejstříku) měla ve shora

specifikované nemovitosti umístěné sídlo na adresním místě
Pozn: Adresu sídla je vhodné při přípravě souhlasu ověřit v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí (tzv. RUIAN) na <http://vdp.cuzk.cz/vdp/ruian/overeniadresy/vyhledej>)

V dne

Údaje o statutárním orgánu a jeho ověřený podpis“

Podle § 121 odst. 5 rejstříkového zákona bude mít odborová organizace od 1. ledna 2018 právo na zápis svého sídla do veřejného rejstříku podle sídla zaměstnavatele, u kterého působí, nebo jeho části, u které působí.

To odstraní dosavadní problémy se získáním souhlasu zaměstnavatele s takovým umístěním sídla odborové organizace, popř. s doložením právního důvodu užívání sídla odborové organizace rejstříkovému soudu.

Adresou sídla odborové organizace je nutno ve smyslu § 14 vyhlášky č. 323/2013 Sb., o náležitostech formulářů na podání návrhů na zápis, změnu nebo výmaz údajů do veřejného rejstříku a o zrušení některých vyhlášek, považovat tuzemskou adresu, kterou tvoří název obce, název části obce, není-li totožný s názvem obce, poštovní směrovací číslo, název ulice nebo jiného veřejného prostranství, popisné nebo evidenční číslo, případně také číslo orientační pokud bylo přiděleno, které se uvede za číslo popisné nebo evidenční a oddělí se lomítkem.

3. Podle § 152 odst. 2 a § 153 občanského zákoníku jsou členové statutárního orgánu a kontrolního orgánu povinni předložit své čestné prohlášení o skutečnosti, že jsou plně svéprávní a nebyl proti nim osvědčen **úpadek (podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů) případně, pokud proti nim byl osvědčen úpadek, že ho předem oznámili tomu, kdo je do funkce povolává, podpis na něm musí být úředně ověřen** – viz vzor:

Prohlášení člena statutárního (kontrolního) orgánu odborové organizace

Čestné prohlášení

Já, níže podepsaný

Datum narození

Rodné číslo

Trvalý pobyt, popř. také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu

Souhlasím se svým ustanovením do funkce předsedy - člena výboru - člena kontrolní komise odborové organizace..... a se zápisem mé osoby do spolkového rejstříku. Den vzniku této mé funkce je (datum).

Dále prohlašuji, že splňuji podmínky pro výkon funkce statutárního (kontrolního) orgánu odborové organizace stanovené v § 152 odst. 2 a § 153 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

V dne

Údaje o statutárním orgánu a ověřený podpis

Odborová organizace požádá v období do 31. prosince 2017 při podání oznámení o vzniku (změně) o zneprístupnění údajů³ o členech statutárního orgánu a členů kontrolního orgánu veřejnosti – od 1. ledna 2018 budou § 25 odst. 2 rejstříkového zákona tyto údaje zneprístupněny veřejnosti z úřední povinnosti a odborová organizace bude případně žádat o zpřístupnění uvedených údajů veřejnosti písemnou žádostí adresovanou rejstříkovému soudu.

Podle § 104 rejstříkového zákona předseda senátu může uložit pořádkovou pokutu zapsané osobě mj. také tehdy, jestliže neuposlechla výzvy rejstříkového soudu, aby mu předložila listiny, které podle tohoto nebo jiného zákona mají být založeny do sbírky listin. Pořádkovou pokutu lze uložit do výše 100 000 Kč.

Podle § 105 rejstříkového zákona nesplní-li zapsaná osoba povinnosti podle § 104 opakovaně nebo může-li takové neplnění mít závažné důsledky pro třetí osoby a je na tom právní zájem, může rejstříkový soud i bez návrhu zahájit řízení o zrušení zapsané osoby s likvidací. Rejstříkový soud na tuto skutečnost zapsanou osobu upozorní a poskytne jí přiměřenou lhůtu k odstranění nedostatků.

Podle § 106 odst. 1 rejstříkového zákona za neuposlechnutí výzvy podle § 104 se závažnými důsledky pro třetí osoby se považuje zejména:

- nepředložení stanov odborové organizace,
- nepředložení rozhodnutí o volbě, odvolání nebo doklad o jiném ukončení funkce osob, které jsou členem statutárního orgánu a kontrolního orgánu,
- nepředložení účetní závěrky. Odborové organizace, které vedou jednoduché účetnictví, zakládají u rejstříkového soudu pouze účetní závěrky, a to přehled o majetku a závazcích. Odborové organizace, které vedou podvojně účetnictví, zakládají u rejstříkového soudu, kromě účetních závěrek, také výroční zprávy a zprávy auditora o ověření účetní závěrky, pokud splňují podmínky uvedené v § 20 a v § 21 zákona o účetnictví. Výňatky ze zákona o účetnictví viz v části 3) Povinnosti odborových organizací podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Také pro předložení těchto listin platí jejich výše uvedená technická specifikace.

Podle § 122 odst. 2 rejstříkového zákona osoba zapsaná do spolkového rejstříku přizpůsobí do 3 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona (do 31. 12. 2016) zapsaný stav stavu požadovanému tímto zákonem.

³ Podle § 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, je sice údaj o členství v odborové organizace citlivým osobním údajem, ale podle informace Úřadu pro ochranu osobních údajů je zákon o ochraně osobních údajů obecným zákonem a rejstříkový zákon je zvláštním zákonem. Pokud rejstříkový zákon jako zvláštní zákon ukládá zapsat do spolkového rejstříku údaje o členech orgánů, není to porušením zákona na ochranu osobních údajů a není k tomuto zápisu nutný souhlas člena orgánu podle § 9 zákona na ochranu osobních údajů.

Podle § 122 odst. 3 rejstříkového zákona nepřizpůsobí-li zapsaná osoba zapsaný stav stavu požadovanému tímto zákonem ve lhůtě podle odstavce 2, rejstříkový soud ji k tomu vyzve a stanoví ve výzvě dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění této povinnosti. Uplyne-li dodatečná lhůta marně, soud na návrh rejstříkového soudu nebo zapsané osoby, která na tom osvědčí právní zájem, zapsanou osobu zruší a nařídí její likvidaci.

Na základě novely rejstříkového zákona se tato úprava nevztahuje od 1. ledna 2018 na odborové organizace. Soud tedy nebude moci odborovou organizaci v uvedených případech zrušit a nařídít její likvidaci.

Podle § 121 odst. 1 rejstříkového zákona odborové organizace vznikají dnem následujícím pod ni, v němž bylo doručeno rejstříkovému soudu oznámení o založení odborové organizace. **To platí obdobně, pokud dochází ke změně nebo zániku odborové organizace.**

Tato nová úprava souvisí se stejnou změnou § 3025 odst. 2 občanského zákoníku, podle kterého odborová organizace vznikají dnem následujícím po dni, v němž bylo doručeno příslušnému orgánu veřejné moci oznámení o jejich založení. To platí obdobně, pokud dochází ke změně nebo zániku odborové organizace.

Důsledkem je, že rejstříkové soudu budou muset postupovat při provádění nejen zápisu vzniku odborové organizace, ale i při provádění zápisů změn a zrušení (zániku) odborové organizace stejným (méně formálním způsobem) a dodržovat stejné lhůty jako při zápisu vzniku odborové organizace.

Podle § 121 odst. 3 rejstříkového zákona ustanovení části první hlavy II, části druhé a třetí se na zápis vzniku odborové organizace, mezinárodní odborové organizace, organizace zaměstnavatelů a jejich pobočných organizací nepoužijí.

Je třeba upozornit, že uvedená ustanovení se nepoužijí **nejen** při zápisu vzniku odborové organizace, **ale podle novelizovaného § 121 odst. 1 rejstříkového zákona také při** zápisu změny a zániku odborové organizace.

Když vzniká odborová organizace, tak se zapíše bez použití inteligentních formulářů, které jsou uveřejněné na www.justice.cz. Použije se vzor oznámení o založení odborové organizace uvedený výše.

Podle § 121 odst. 4 rejstříkového zákona změna odborové organizace nebo zánik odborové organizace se provede na formuláři, jehož náležitosti jsou stanovené vyhláškou Ministerstva spravedlnosti (tato vyhláška bude vydána v průběhu roku 2017). Důsledkem novelizace občanského zákoníku a rejstříkového zákona upravující obdobné použití postupu týkajícího se zápisu vzniku odborových organizací i pro zápisy jejich změn a zániku je, že nebude ani k těmto zápisům zapotřebí používat tzv. inteligentní formulář, a to ani v době do vydání uvedené vyhlášky.

V případě výmazu (tj. zániku) odborové organizace ze spolkového rejstříku je nutno postupovat při dokládání listin podle stanov nebo interních předpisů toho kterého svazu. V případě zrušení odborové organizace musí podle § 169 odst. 1 občanského zákoníku proběhnout likvidace odborové organizace a je vždy nutné přiměřeně dodržet postup dle občanského zákoníku, tj. § 185 - § 209 a § 269 - § 273 občanského zákoníku. Rejstříkovému soudu se k návrhu na výmaz odborové organizace ze spolkového rejstříku například dokládá rozhodnutí příslušného

orgánu o zrušení odborové organizace a vstupu do likvidace a jmenování likvidátora, souhlas likvidátora se zápisem do spolkového rejstříku a jeho prohlášení o bezdlužnosti, závěrečná zpráva likvidátora, účetní závěrka po skončení likvidace-zahrnuje konečnou zprávu likvidátora, apod.

Podle § 11 odst. 1 písm. k) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, od poplatků se osvobozují také řízení ve věcech zápisu údajů o odborové organizaci.

Navíc podle § 11 odst. 2 písm. t) od poplatků se osvobozuje právnická osoba se statusem veřejné prospěšnosti ve věcech veřejného rejstříku. Podle § 324 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, se odborové organizace považují za veřejně prospěšné právnické osoby.

To znamená, že pokud by po odborových organizacích rejstříkové soudy požadovaly zaplacení soudních poplatků v jiných věcech než je zápis údajů, mohou se odvolat na § 11 odst. 2 písm. t) zákona o soudních poplatcích.

Podle § 25 odst. 1 písm. g) rejstříkového zákona musí odborové organizace do spolkového rejstříku zapsat název statutárního orgánu, počet členů statutárního orgánu, jméno a sídlo nebo adresa místa pobytu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu osoby, která je členem statutárního orgánu, s uvedením způsobu, jak za právnickou osobu jedná, a den vzniku a zániku její funkce. K tomu použijí čestného prohlášení, jehož vzor je výše uveden.

Má-li odborová organizace kontrolní orgán, zapisuje se do spolkového rejstříku podle § 25 odst. 1 písm. h) rejstříkového zákona jeho název, počet členů kontrolního orgánu, jméno a adresa místa pobytu členů kontrolního orgánu, popřípadě také bydliště, liší-li se od adresy místa pobyt a den vzniku a zániku funkce členů kontrolního orgánu. K tomu použije čestného prohlášení, jehož vzor je výše uveden.

Podle znění § 25 odst. 2 rejstříkového zákona účinného do konce roku 2017, navrhne-li to zapsaná osoba společně s návrhem na zápis a je-li to ve veřejném zájmu, může rejstříkový soud rozhodnout, že se údaje zapsané do veřejného rejstříku o členech orgánů a o sídle zapsané osoby zneprístupní veřejnosti. Obdobně může odborová organizace podle § 68 odst. 1 rejstříkového zákona společně s návrhem na zápis navrhnout, je-li to ve veřejném zájmu, aby se listiny ukládané do sbírky listin, ve kterých jsou uvedeny údaje o členech orgánů, zneprístupnily veřejnosti. O zneprístupnění zapsaných údajů a listin rozhoduje rejstříkový soud.

Nově vzniklé odborové organizace nejdříve podají u rejstříkového soudu oznámení o vzniku odborové organizace a následně podají návrh na zápis členů statutárního a kontrolního orgánu s návrhem na zneprístupnění údajů a listin, neboť na vrh na zneprístupnění může podat jen zapsaná osoba.

Návrh na zneprístupnění údajů zapsaných ve spolkovém rejstříku u odborových organizací a listin uložených ve sbírce listin doporučujeme odůvodnit následujícím způsobem:

„Návrh na zneprístupnění údajů zapsaných ve spolkovém rejstříku u odborových organizací a listin uložených ve sbírce listin odůvodňujeme tak, že je to nutné k zajištění ochrany odborových funkcionářů, kteří jsou vystaveni v rámci působení odborové organizace u zaměstnavatele, zejména v průběhu kolektivního

vyjednávání a řešení konfliktů sociálních partnerů (organizování protestních akcí, včetně stávek) nátlaku, který směřuje až k propuštění z pracovního poměru.

Bohužel i v České republice se vyskytuje praxe ze strany některých zaměstnavatelů, která směřuje těmito prostředky ke zrušení odborové organizace, k ovlivnění průběhu a výsledků kolektivního vyjednávání, která brání svobodnému odborovému sdružování, zakládání a působení odborových organizací a kolektivnímu vyjednávání v souladu s mezinárodními závazky České republiky, zejména vyplývajících z úmluv Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva se odborově organizovat a č. 98 o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat.

Veřejný zájem na zneprístupnění údajů o odborových funkcionářích je dán předmětem činnosti odborových organizací, tj. zejména zastupování svých členů a ostatních zaměstnanců při kolektivním vyjednávání, prosazování oprávněných zájmů zaměstnanců v oblasti odměňování, vytváření vhodných pracovních podmínek včetně bezpečnosti a ochrany zdraví a sociální výpomoc svým členům.

Veřejný zájem na zneprístupnění údajů o odborových funkcionářích osvědčujeme také § 316 odst. 4 písm. e) zákona č. 262/2006, zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“), podle kterého zaměstnavatel nesmí vyžadovat od zaměstnance informace o jeho členství v odborové organizaci a § 324 zákoníku práce, podle kterého se odborové organizace považují za veřejně prospěšné právnické osoby.

Náš návrh představuje významné opatření k ochraně života a zdraví odborových funkcionářů v uvedených případech.“

Od 1. ledna 2018 budou uvedené údaje zneprístupněny veřejnosti rejstříkovým soudem z úřední povinnosti a odborové organizace budou mít právo písemně požádat rejstříkový soud o jejich zpřístupnění veřejnosti v případech, kdy o to budou mít zájem.

Podle § 25 rejstříkového zákona je tedy u odborových svazů a organizací ve spolkovém rejstříku nutný zápis:

- jména, sídla a identifikačního čísla,
- den vzniku a zániku, tj. výmazu ze spolkového rejstříku, kterému předcházelo rozhodnutí o zrušení a likvidace,
- název statutárního orgánu a počet jeho členů, s uvedením způsobu, jak jedná,
- kontrolní orgán, jeho název a počet členů,
- u členů statutárního a kontrolního orgánu jméno, adresa místa pobytu, případně také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu a den vzniku a zániku funkce,
- statusu veřejné prospěšnosti, který odborovým organizací přiznává § 324 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce ve znění pozdějších předpisů - doporučujeme dát návrh na zápis.

Podle § 29 rejstříkového zákona se u odborových organizací do spolkového rejstříku také zapisuje:

- předmět vedlejší hospodářské činnosti, pokud ji vykonávají,
- název nejvyššího orgánu,

- mají-li odborové organizace podle stanov zřízenou rozhodčí komisi, je nutno zapsat její název, počet členů a jejich jména, adresy místa pobytu, popř. také bydliště, liší-li se od adresy místa pobytu, den vzniku a zániku funkcí členů rozhodčí komise a adresu pro doručování podání před rozhodčí komisí podle zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje řízení před rozhodčí komisí spolku, pro členy rozhodčí komise pak platí § 266 občanského zákoníku.
- u OS název, sídlo, a identifikační číslo všech odborových organizací OS,
- u odborových organizací se zapisuje název, sídlo a identifikační číslo OS, rozsah jejich práv a povinností podle stanov OS a rozsah ručení OS za dluhy OO podle stanov OS.

Doporučujeme také, aby odborové organizace podaly návrh na zápis do spolkového rejstříku své právní formy – „právní forma: odborová organizace“ a předmětu své činnosti: například zastupování svých členů a ostatních zaměstnanců při kolektivním vyjednávání, prosazování oprávněných zájmů zaměstnanců v oblasti odměňování, vytváření vhodných pracovních podmínek včetně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a sociální výpomoc svým členům.

Odborové organizace budou potřebovat ověřené podpisy, a to na souhlasu majitele nemovitosti s umístěním sídla odborové organizace, na prohlášení zapisovaného statutárního a kontrolního orgánu a na formuláři pro návrh na zápis změny nebo zániku odborové organizace k rejstříkovému soudu.

Odborové organizace by si měly dát ověřit podpisy (případně, pokud budou potřebovat, také ověřit kopie listin, že se shodují s originálem a pokud by také potřebovaly vydání kopie nějaké listiny nebo výpisu z nějaké úřední evidence, kterou vedou krajské nebo obecní úřady) **pouze** u územních samosprávních celků, to je na krajských úřadech, na obecních úřadech (pokud na nich provádějí ověřování) a na úřadech městských částí, protože jen tam budou mít jako odborové organizace osvobození od správního poplatku (položka č. 4, bod 2., položka č. 5, bod 2. a položka č. 3 bod 1. Sazebníku zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

3) POVINNOSTI ODBOROVÝCH ORGANIZACÍ PODLE ZÁKONA Č. 563/1991 SB., O ÚČETNICTVÍ, VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Odborové organizace, které vedou jednoduché účetnictví, zakládají u rejstříkového soudu pouze účetní závěrky, a to přehled o majetku a závazcích. Odborové organizace, které vedou podvojný účetnictví, zakládají u rejstříkového soudu, kromě účetních závěrek, také výroční zprávy a zprávy auditora o ověření účetní závěrky, pokud splňují podmínky uvedené v § 20 a v § 21 zákona o účetnictví.

Výňatky ze zákona o účetnictví

Kategorie účetních jednotek a kategorie skupin účetních jednotek

§ 1b

(1) *Mikro účetní jednotkou* je ta, která k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 9 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obratu 18 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 10.

(2) *Malou účetní jednotkou* je ta, která není mikro účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 100 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obratu 200 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.

(3) *Střední účetní jednotkou* je ta, která není mikro účetní jednotkou ani malou účetní jednotkou a k rozvahovému dni nepřekračuje alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 500 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obratu 1 000 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.

(4) *Velkou účetní jednotkou* je ta, která k rozvahovému dni překračuje alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v odstavci 3.

(5) Za velkou účetní jednotku se vždy považuje

- a) subjekt veřejného zájmu,
- b) vybraná účetní jednotka.

§ 1c

(1) *Malou skupinou účetních jednotek* je ta, která sestává z konsolidujících účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě nepřekračuje k rozvahovému dni alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 100 000 000 Kč,
- b) čistý obrat 200 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50.

(2) Střední skupinou účetních jednotek je ta, která není malou skupinou účetních jednotek a sestává z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě nepřekračuje k rozvahovému dni alespoň 2 z uvedených hraničních hodnot

- a) aktiva celkem 500 000 000 Kč,
- b) roční úhrn čistého obratu 1 000 000 000 Kč,
- c) průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 250.

(3) Velkou skupinou účetních jednotek je ta, která sestává z konsolidující účetní jednotky a konsolidovaných účetních jednotek a která na konsolidovaném základě překračuje k rozvahovému dni alespoň 2 hraniční hodnoty uvedené v odstavci 2.

§ 13b

Jednoduché účetnictví

(1) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví vedou účetní knihy, kterými jsou

- a) peněžní deník,
- b) kniha pohledávek a kniha závazků,
- c) pomocné knihy o ostatních složkách majetku.

(2) Peněžní deník obsahuje alespoň informace o

- a) peněžních prostředcích v hotovosti a peněžních prostředcích na účtech zejména v bankách, spořitelních a úvěrních družstvech,
- b) příjmech a výdajích skutečně přijatých či zaplacených v účetním období,
- c) průběžných položkách, za které se považují pohyby peněžních prostředků, které nejsou konečným příjmem nebo výdajem podle písmene b).

(3) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví sestavují přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích (dále jen "přehled"). Přehled sestaví účetní jednotka nejpozději do 6 měsíců po skončení účetního období. Na tento přehled se použijí § 18 odst. 3, § 19 odst. 1 a 2, § 29 odst. 1 a § 31 odst. 2 písm. a) obdobně.

(4) Účetní jednotky v jednoduchém účetnictví neuplatňují hospodářský rok a dále nepoužijí § 1b až 1e, § 14, § 18 odst. 1, 2 a 4, § 24 odst. 6 písm. b) s výjimkou způsobu oceňování peněžních prostředků, § 25 odst. 3, § 26, § 27 a § 28 odst. 6. Ostatní ustanovení tohoto zákona použijí účetní jednotky v jednoduchém účetnictví tak, aby bylo v souladu se smyslem, účelem a metodami stanovenými pro jednoduché účetnictví a aby přehledy sestavené podle odstavce 3 poskytly ucelenou informaci o příjmech, výdajích, stavu majetku a závazcích účetní jednotky.

(5) Uplatnění postupu podle odstavců 3 a 4 se nepovažuje za porušení § 7 odst. 1 a 2.

(6) Obsahové vymezení účetních knih, uspořádání, členění, označení a obsahové vymezení položek přehledů a metody v jednoduchém účetnictví stanoví prováděcí právní předpis.

§ 20

Ověřování účetní závěrky auditorem

(1) Řádnou nebo mimořádnou účetní závěrku jsou povinny mít ověřenou auditorem, kterého účetní jednotka určí způsobem stanoveným v zákoně upravujícím činnost auditorů, účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis, a dále

a) velké účetní jednotky s výjimkou vybraných účetních jednotek, které nejsou subjekty veřejného zájmu,

b) střední účetní jednotky,

c) malé účetní jednotky, pokud jsou akciovými společnostmi nebo svěřenskými fondy podle občanského zákoníku a k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň jednu z uvedených hodnot

1. aktiva celkem 40 000 000 Kč,

2. roční úhrn čistého obratu 80 000 000 Kč,

3. průměrný počet zaměstnanců v průběhu účetního období 50,

d) ostatní malé účetní jednotky, pokud k rozvahovému dni účetního období, za něž se účetní závěrka ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího, překročily nebo již dosáhly alespoň 2 hodnoty uvedené v písmeni c) bodech 1 až 3.

(2) Účetní jednotky uvedené v odstavci 1 nejsou povinny mít auditorem ověřenou účetní závěrku

a) sestavenou v průběhu konkursu, a to po dobu nepřetržitě po sobě jdoucích 36 kalendářních měsíců, počínaje prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni, kterým nastaly účinky prohlášení konkursu, pokud o jejím ověření auditorem nerozhodne věřitelský výbor,

b) sestavenou ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky schválení reorganizačního plánu, pokud o jejím ověření auditorem nerozhodne věřitelský výbor,

c) pokud došlo ke zrušení konkursu z důvodu, že majetek dlužníka je pro uspokojení věřitelů zcela nepostačující.

§ 21

Výroční zpráva

(1) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, jsou povinny vyhotovit výroční zprávu, jejímž účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji jejich výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení. Výroční zpráva se nevyhotovuje v případech uvedených v § 20 odst. 2.

(2) Výroční zpráva musí kromě informací nezbytných pro naplnění účelu výroční zprávy dále obsahovat nejméně finanční a nefinanční informace

a) o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy podle odstavce 1,

b) o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,

c) o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,

d) o nabytí vlastních akcií nebo vlastních podílů,

- e) o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovněprávních vztazích,
- f) o tom, zda účetní jednotka má pobočku nebo jinou část obchodního závodu v zahraničí,
- g) požadované podle zvláštních právních předpisů.

(3) Střední účetní jednotky, malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky neuvádějí ve výroční zprávě nefinanční informace podle odstavce 2 písm. a) až f).

(4) Má-li to význam pro posouzení majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, finanční situace a výsledku hospodaření účetní jednotky, musí účetní jednotka, která používá investiční nástroje, případně další obdobná aktiva a pasiva, uvést ve výroční zprávě také informace o

a) cílech a metodách řízení rizik dané účetní jednotky, včetně její politiky pro zajištění všech hlavních typů plánovaných transakcí, u kterých se použijí zajišťovací deriváty, a

b) cenových, úvěrových a likvidních rizicích a rizicích souvisejících s tokem hotovosti, kterým je účetní jednotka vystavena.

(5) Výroční zpráva obsahuje též účetní závěrku podle § 18, 19a, 22 a 23a a zprávu auditora, případně další dokumenty a údaje podle zvláštního právního předpisu.

(6) Účetní jednotky, kterým povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem stanoví zvláštní právní předpis, vyhotovují výroční zprávu nebo obdobný dokument, pokud jim tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

(7) Pro ověřování výroční zprávy auditorem platí ustanovení § 20 obdobně; předmět ověření je stanoven zákonem upravujícím činnost auditorů.

(8) Součástí výroční zprávy nebo obdobného dokumentu podle zvláštních právních předpisů u účetních jednotek uvedených v § 1f, které se zapisují do veřejného rejstříku, je i přehled o majetku a závazcích.

§ 21a

Způsoby zveřejňování

(1) Z účetních jednotek podle § 1 odst. 2 jsou povinny účetní závěrku nebo přehled o majetku a závazcích a výroční zprávu, vyžaduje-li jejich vyhotovení tento zákon nebo zvláštní právní předpis, zveřejnit ty, které se zapisují do rejstříku, nebo ty, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis. Účetní jednotky zveřejňují účetní závěrku v rozsahu, v jakém jimi byla sestavena (§ 18 odst. 4) a v případě účetních jednotek, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, v rozsahu a znění, ve kterém byla ověřena auditorem. Povinnosti účetních jednotek ke zveřejnění či uveřejnění jiných informací stanovené ve zvláštních právních předpisech nejsou dotčeny. Ustanovení o účetních záznamech podle tohoto zákona se mohou použít obdobně i v uvedených případech.

(2) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, zveřejní účetní závěrku i výroční zprávu po jejich ověření auditorem a po schválení k tomu příslušným orgánem podle zvláštních právních předpisů, do 30 dnů od splnění obou uvedených podmínek, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví jinak, nejpozději však do 12 měsíců od rozvahového dne zveřejňované účetní závěrky bez ohledu na to, zda byly tyto účetní záznamy uvedeným způsobem schváleny.

(3) Účetní jednotky jsou povinny zveřejnit i zprávu auditora a informaci o tom, že zveřejňované účetní záznamy nebyly případně schváleny způsobem uvedeným v odstavci 2.

(4) Účetní jednotky, které se zapisují do veřejného rejstříku, zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu jejich uložení do sbírky listin nejpozději v době stanovené v odstavci 2 přitom účetní závěrka může být uložena jako součást výroční zprávy. Účetní jednotky, které podle zvláštního právního předpisu předávají výroční zprávu České národní bance, předávají účetní závěrku a výroční zprávu do sbírky listin veřejného rejstříku prostřednictvím České národní banky. Povinnost zveřejnění uvedených účetních záznamů podle tohoto zákona účetní jednotka splnila okamžikem jejich předání rejstříkovému soudu; v případech podle věty druhé předáním České národní bance.

(5) Organizační složky státu zveřejňují účetní závěrku prostřednictvím ministerstva způsobem umožňujícím dálkový přístup; ustanovení zvláštních právních předpisů o nakládání s utajovanými a jinými obdobnými informacemi tímto nejsou dotčena. Zveřejňování účetních výkazů za Českou republiku se provádí obdobně.

(6) Účetní jednotky, které mají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nesmí zveřejnit informace, které předtím nebyly ověřeny auditorem, způsobem, který by mohl uživatele uvést v omyl, že auditorem ověřeny byly.

(7) Povinnost zveřejnění podle tohoto ustanovení se vztahuje na všechny informace účetní závěrky i výroční zprávy s výjimkou těch, na které se vztahuje utajení podle zvláštního právního předpisu.

(8) Odstavce 1 až 7 platí pro konsolidovanou účetní závěrku, výroční zprávu, zprávu o platbách a konsolidovanou zprávu o platbách podle části sedmé obdobně.

(9) Malé účetní jednotky a mikro účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nemusejí zveřejňovat výkaz zisku a ztráty, pokud jim tuto povinnost nestanoví zvláštní právní předpis.

(10) Jestliže účetní jednotka prezentuje vybrané údaje ze své účetní závěrky, uvede, že se jedná pouze o vybrané údaje z účetní závěrky a informaci o tom, kde je účetní závěrka uložena. K těmto vybraným údajům se nepřikládá zpráva auditora o ověření účetní závěrky. Místo této zprávy uvede účetní jednotka druh výroku auditora k účetní závěrce a odkaz na jakékoli záležitosti, na něž auditor zvláštním způsobem upozornil.

Verze projednaná a schválená legislativní radou ČMKOS dne 14. února 2017